

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, najzgodnejše izdaje opoldne, večerje izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipolom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrt leta 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsa leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje).

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

Neplačanih pisem ne sprejemlje na uredništvo ne upravnistvo.

Oglasni in poslanice
se računajo po pet-vestih, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglašje je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsako leto 1 gl. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. pet-vestica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

zjava.

Na premnoga vprašanja županov, zaupnikov in drugih rodoljubov na uredništvo »Soče« in izvrševalni odbor »narodno-napredne stranke«, kako nastopati ob cesarskih slavnostih in gledé trobojnice, javljamo:

Izvrševalni odbor ne more dati nikakega posebnega navodila, marveč prepušča staršinstvom in zaupnikom stranke prosto roko. — Opozarjamo pa le na to, da deželni odbor ni pristojen, izdajati kake prepovedi gledé na barve zastav in drugih znakov, in jih tudi ni izdal, marveč politična oblast, to je c. kr. okrajno glavarstvo v Gorici, ki je odgovorna za mir in red.

Po končanih slavnostih bomo pa morali spregovoriti energično besedo.

Splošno ljudsko štetje.

II.

Kaj je prav za prav občevalni jezik?

Občevalni jezik je tisti, v katerem s kom obhajemo. Slovenec, ki živi v Červinjanu, obhaja z ljudmi laško, ker se nahaja le med Lahji, Lah ki živi v Tolminu, obhaja z ljudmi slovensko, ker se nahaja med samimi Slovenci. Ako pa imaš, recimo v mestu, več narodnosti, s katerimi prihajaš v dotiko, tedaj imaš lahko več občevalnih jezikov. Slovenski trgovec v Gorici, katerega trgovino pohajajo Slovenci, Lahji in Nemci, more reči, da obhaja v treh jezikih, torej bi moral na vprašanje: Kateri je Vaš občevalni jezik? odgovoriti: Jaz imam 3 občevalne jezike, slovenski, laški in nemški. Tako je razumeti občevalni jezik v pravem pomenu besede!

Čisto drugače pa ga tolmačijo v rubriki »občevalni jezik« v popisnih polah za splošno ljudsko štetje!

Tu velja občevalni jezik kot znak, kateri narodnosti da kdo pripada. Ko bodo popisovalci hodili od hiše do hiše, bodo seveda po danem jim nalogu spraševali le: Kateri je Vaš občevalni jezik? in razlagali

bodo to tako, da treba povedati, kateri jezik navadno kedo govori; pri tem pa bodo začeli na to, spraviti iz človeka priznanje, da govori na primer tudi laški, in kakor to spregovorijo, je že gotov, da vpišejo v rubriko »občevalni jezik« laščino, in tisti Slovenec bo štet za Laha! — Tako se bo godilo posebno vsem služabnikom, ki so v laških ali nemških službah. Njih občevalni jezik je tisti čas laščina ali nemščina, torej bodo množili število tega občevalnega jezika. V Gorici in sploh po mestih, kjer izobraženi gospodarji sami izpolnjujejo popisne pole, bodo že oni skrbeli, da bodo služabniki vsi upisani za Nemce ali Lahe, ne da bodo oni to vedeli.

V tem baš tisti tista zvijačna past »občevalnega jezika«, da človeka povprašajo najprvo, kako govori, kako obhaja ali koliko jezikov zna, potem pa, recimo, v »laški« Gorici, ako rečeš, da obhajaš tudi laški, ti zapišejo laščino za tvoj občevalni jezik! Morda je to istina v slučajih, da je občevalni jezik tega ali onega po večini laščina, in tedaj je povedal le resnico z napovedjo laščine za občevalni jezik, ali kako se je opekel! Ujel se je v past, in znak njegove narodnosti je sel po vodi! Kakor upiše popisovalec v rubriko »občevalni jezik« laščino, pa si štet za Laha! Poprej te ni vprašal, kateri narodnosti pripadaš, mareč vprašal te je le po občevalnem jeziku ter tako nastavlja past, v katero si se ujel, ako nisi odgovoril samo to, da tvoj občevalni jezik je slovenski!

»Občevalni jezik« v rubriki v popisnih polah za splošno ljudsko štetje ima torej pomen materinega jezika! Naslov ne pravi tega, ali vlada ga smatra tako, kajti ona poreče, kadar bo štetje zaključeno, toliko Slovanov, toliko Nemcev, toliko Lahov itd. smo našli! Zato moramo tudi mi smatrati tisti »občevalni jezik« edino le za naš materini jezik.

Na vprašanje: »Kateri je vaš občevalni jezik?« radi tega ne sme nikdo izmed Slovencev odgovoriti drugače nego: slovenski! Naj ga popisovalec izprašuje to in ono, ako zna še kateri drugi jezik itd., ni treba odgovoriti nič drugega nego to: Moj občevalni jezik je slovenski, in zato zahtevam, da v rubriko »občevalni jezik« zapišete slovensčino! Le ako bomo tako postopali, bomo upisani vsi za Slovence.

Opozarjamo na to naše Slovence v Gorici in pa one, ki žive, ali v Lahiji ali v bližnji dotiki z njimi, in bodo torej najbolj izpostavljeni nevarnosti, da jih upišejo za Lahe ter se tako izgubé iz naših vrst!

Rekli smo že, da vlada po zaključku štetja kar nakrat pozabi na »občevalni jezik«, ker od takrat dalje šteje po narodnosti: toliko Slovanov, toliko Nemcev, Lahov itd. Eto zvijačnost! Najprvo plasi svojega državljana v mnogojezičnih svojih pokrajinah z »občevalnim jezikom«, in če ga ž njim premoči, da more izpolniti omenjeno rubriko po svoji volji, pa ga prišteje drugi narodnosti, h kateri ne pripada, to se pravi: prišteje ga Nemcem ali Lahom, Slovanom seveda ne, ker se gre baš zato, manjšati število Slovanov in večati ono Nemcev in Lahov!

Torej tudi pri splošnem ljudskem štetju, kakor povsodi, se ne postopa nepristransko, marveč prav pristransko! Tudi tu gre vlada na roko našim nasprotnikom Nemcem in Lahom in v zvezi z njimi lovi Slovence, da bi jih mogla odrgati po skrbno nastavljeni pasti »občevalnega jezika« s pomočjo nemškega in laškega terorizma in sleparstva njihovi narodnosti ter pristeti ali Nemcem ali Lahom.

Ni nas več volja, množiti s svojimi ljudmi vrste naših nasprotnikov, marveč pokazati hočemo vladi in svetu, koliko nas je v istini. Zato pa se moramo držati pri napovedbi občevalnega jezika tega načela, da naš občevalni jezik je tisti, kateri je nas naučila naša mati!

I. slovenska umetniška razstava.

(Dopis iz Ljubljane.)

Obče veselje vlada med nami radi prireditve prve slovenske umetniške razstave. Veseli smo, da se je priredila, da se je sploh nekaj začelo tudi na tem polju, katero je bilo do sedaj skoro popolnoma neznano. Pišejo se že in pisali se bodo še razni slavospevi razstavljalcem - umetnikom; jaz tega nočem storiti, ker sem mnenja, da je trud »Slovenskega umetniškega društva« z ozirom na prireditev umetniške razstave že s tem dovolj poplačen, da ima društvo zavest, da je storilo svojo dolžnost.

Kar se pa tiče razstave same, se ji pozna, da je prirejena v Ljubljani, v oni črni Ljubljani, kjer je klerikalstvo isti teden, ko se je razstava otvorila, slavilo svoje orgije... Razstavi se pozna, da so prirejevalci imeli najrazličnejše »obzire« in »oglede«... Dalje razstava jasno pove vsakemu, da je prva, tudi tistemu, ki tega ni morebiti čital v časnikih ali pa lepakih. Razstava nam pa tudi pri tem daje upanje, da bo boljše, da bo kmalu tudi med našimi upodabljalnimi umetniki nastal propad, da se bo začelo razločevati tudi pri nas mej umetniki v pravem smislu besede in mej slikarji, kiparji, podobarji in tako naprej. Upati je, da se bo kmalu razločevala prava umetnost od diletantizma.

Na prvi slovenski umetniški razstavi je stopilo pred slovensko javnost 27 več ali manj znanih naših slikarjev, slikaric, kiparjev, podobarjev in risarjev. Vseh razstavljenih predmetov je 157. Lepo število, ki preseneči malo ne vsakega, kdor se n. pr. ni tako goreče in z vneto zanimanjem za naše umetnike kakor naš Holc. Jaz si niti v sanjah ne bi nikdar mislil, da imamo mi Slovenci še toliko ljudi, ki se pečejo intenzivno z umetnostjo. Ti vsi so bili dosedaj širšemu občinstvu neznani, sami pa so se premalo brigali za to, da bi se jih na sploh poznalo. Občinstvo naše pa si misli, če hočeš kaj od mene, pridi k meni! Pogled v naše salone bi nas prepričal o žalostni istini, da »božanska umetnost« pri nas nima baš preveč čestilcev.

Pa, razstava je tu! Hajdimo in prepričajmo se, kako in kaj. Naše oko z radovednostjo hiti po razloženih umotvorih. Sreče močnejše utriplje od radosti in bojazni. V časih pa prestane; glej, vendar marsikaj, česa se niti nadejal nisi! In tako do konca, dokler si nisi ogledal vsega. Nato znova, ali že nič več s tistim nemirom! Radovednost je zadoščeno. Sedaj pride na vrsto druga zadostitev....

Največjo pozornost v meni so vzbudila dela slikarjev Jakopiča, Vesela, Sternena, Jame in Groharja. Zlasti me je k sebi vabil Rihard Jakopič. Njegova smelost in energija sta mi naravnost izzivajoče zrla v obraz. Poglejmo »Breze v zgodnjem jutru«, ali pa »Po zatonu solnca«, »Ob večernem solncu«, ali pa »Močvirje«, »Noč«.

- 8 -

Quo vadis?

Roman.

Poljski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

Prvi del.

I.

Petronij se je vzbudil komaj opoldne ter se čutil, kakor navadno, močno vtrujenega. Poprejšnji dan je bil pri Neronu v gostéh, ki so trajale pozno v noč. Dlje časa že je bilo, odkar se mu je bilo začelo kaziti zdravje. Pritoževal se je, da se čuti povsem otrpnelega, ko se v jutro vzbudi, in da ne more zbrati svojih mislij. Še le rana kopel in skrbno drgnjenje telesa, kateri posel so opravljali nalašč za to izurjeni sužnji, je nekoliko pospešilo otok njegove lene krvi, ga osvežilo ter mu vrnilo moči, da je iz oleotekia, to je iz poslednjega oddelka kopeli, izšel kakor prerojen, z jasnimi in veselim očmi, ves pomlajen, poln življenja, rudeč in tako lep, da se niti sam Othón ni mogel kosati z njim — pravi pravcati, kakor so ga imenovali, »arbitr ele-gantiarum«.

V javne kopeli je zahajal le redko; samo takrat, kadar se je pojavil kak glasovit govornik, o katerem so govorili po mestu, ali pa, kadar so se vršile v ephebijah posebno zanimive borbe. Sicer pa je imel svoje lastne kopeli, katere mu je sloveči tovariš Severov, Celler, razširil, prezidal in uredil tako okusno,

da jim je sam Nero priznaval prednost pred cesarskimi, akoravno so bile one obsežnejše ter urejene z dokaj večjim razkošjem.

Po oni gostiji, na kateri ga je dolgočasil Vatinijs s svojimi neumnimi šalami, in so on, Nero Lukan in Seneka reševali važno vprašanje: ali ima žena dušo — je, vstaviš pozno, odšel kakor navadno v kopel. Dva orjaška balneatorja sta ga položila na cipresino mizo, pokrito s svežim egiptovskim bisom ter jela s svojimi dlanmi, namočenimi v duhteče olje, drgniti njegovo vitko telo, on pa je z zaprtimi očmi čakal, da topli laconicum in toplota njunih rok preide vanj ter mu odstrani utrujenost.

Čez nekaj časa se le je spregovoril, odprl oči ter jel povpraševati po vremenu in po dragih kamnih, katere mu je bil obljubil dragotinar Idomen, danes poslati na ogled. Pokazalo se je, da je vreme jako lepo, da pihlja od albarskih gor nežni vetrič, in da kamni niso došli. Petronij znovič zapre oči ter zapove, naj ga prenese v tepidarij, kar se izza preproge pojavi »nomenclator« ter napove, da mladi Marko Vinicij, dosepešvi ravnokar iz Male Azije, je prišel, obiskat ga.

Petronij zapove, naj spusté gosta v tepidarij, kamor se je dal tudi samega prenesti. Vinicij je bil sin njegove starejše sestre, ki se je bila omožila pred nekaj leti z Markom Vinicijem. Mladi Marko se je bojeval pod Korbulo proti Partom ter se vrnil po dovršeni vojni v mesto. Petronij ga je imel zelo rad, ker je bil Marko lep in krepak mladenič ter se je ob enem v splošni popačenosti ohranil nepokvarjenega, kar je cenil Petronij nad vse drugo.

»Moj pozdrav Petroniju«, spregovori mladi človek, stopivši z lahimi koraki v tepidarij. »Naj te ohranijo vsi bogovi v svoji milosti, a zlasti še Asklepij in Ki-

prida, ker se ti ne more pod njunim varstvom pripetiti nič slabega.«

»Da si mi pozdravljen v Rimu; naj ti bo počitek sladek po vojni«, odvrne Petronij ter mu poda izpod lahke lanene tkanine, s katero je bil ogrnjen, svojo roko. »Kaj je slišati novega v Armeniji? Ali mar, bivajoč v Aziji, nisi krenil proti Bithiniji?«

Petronij je bil v svojem času namestnik v Bithiniji, kjer je vršil kaj spretno in pravično svojo službo. Bilo je to nekaj čudnega, zlasti ako se jemlje ozir na to, da je bil znan po svoji naklonjenosti do razkošja, radi česar se je zelo rad spominjal onih časov, ki so bili pač najboljši dokaz, kakšen bi bil mogel biti, ako bi se mu bilo zljubilo.

»Bil sem v Herakleji«, odvrne Vinicij. »Poslal me je tje kaj Korbulo z naročilom, da naj nakupim hrane.«

»Oh, Herakleja! Ondi sem poznal neko deklico iz Kolhide, za katero bi dal vse tukajšnje ženske, ne izvzemši Popeje. Toda to so stare reči. Povej mi rajši, kaj se čuje od partijske meje? Zopni so mi zares vsi ti Vologesi, Tiridateji, Tigranesi in drugi barbarji, kateri, kakor trdi mladi Arulan, hodijo doma še po vseh štirih in samo pred nami se kažejo kot ljudje. Toda sedaj se mnogo govori o njih v Rimu, nemara radi tega, ker je nevarno govoriti o čem drugem.«

»Na vojni gre slabo, in ako bi ne bilo Korbula, nas bi doletel lahko poraz.«

»Korbulo! Pri Bahu! To je pravi vojni bog, sam Mars: velik vojskovodja in pri tem nagel, pravičen in bedast. Rad ga imam, nemara za to, ker se ga Nero boji.«

»Korbulo ni bedast.«

»Nemara imaš prav, sicer pa je to vse jedno. Neumnost, kakor pravi Pirron, v ničemur ne zaostaja za modrostjo ter se tudi v ničemur ne razlikuje od nje.«

„Jutro“ itd. Na me so tako čudno-ugodno vplivale, da sem jih hodil prav čisto ogle-
dovat. Vsakokrat sem se pa težko ločil od
njih. Z enakim razkosjem sem gledal tudi
„Mulata“ in pa „Tulečega dervisa“. Mojstra-
likarja pa kažejo studije: „V kopel“, pred-
stavljajoč krasno, golo devojko, ki se gre-
kopat, „Akt“ in pa „Veslač“. R. Jakopič
se nam je predstavil kot pravi moderni umet-
nik brez ozirov in vsega onega, kar daje
pečat mnogim slovenskim umetnikom. On
vstvarja ne gledé na desno in levo, ne gledé,
kaj poreče ta, kaj oni itd. Prav tik Jako-
piča stoji Ferdo Vesel, ki je razstavil tudi
menda največ umotvorov. Najbolj mi ugaja
slika „Usmiljenost“ s svojo prekrasno izra-
zito plastiko. Vesel se odlikuje po bogatosti
idej in motivov; kamor zagradi, povsod dobi
kaj prav zanimivega. O tem nam priča „De-
bečev mlin“, „Slepe misli“, „Pravljice“, „Pred
viharjem“ itd. Opozoriti moram tudi na lepi
sličici iz beneške Slovenije št. 59., in 78., iz
domovine gosp. Ivana Trinčarja, ki je tudi v
dveh tablah poslal osem perorisov. Jama
je najboljša nade vzbujajoč umetnik-slikar.
On je realista, ki samozavestno riše in slika,
kar vidi. Ljubka sličica je „Pri obedu“. Ko
jo motriš, se nasmehljaš, češ: kakor bi bili
živi. „Kmetica“ (št. 113.) in pa „Grajski
oskrbnik“ sta prav zelo izraziti lici. Gro-
harju se vidi, da je mojster-slikar, ali z
malim obzorjem. Pa naj sem gledal in opa-
zoval „Našega Petra“, „Slap pod Krnom“ ali
pa „Maske na svatbi“, „V nedeljo zjutraj“
itd., vedno sem obžaloval, da ni bilo dano
Groharju, da si razširi svoje obzorje tako,
kakor bi zahteval njegov talent. Grohar je
silen talent, ali razmere ga menda ubijajo.
To je že prokletstvo, da umetniku ni dano,
popolnoma razviti se.

Sternen Matija je mlad, energičen
umetnik, poln življenske svežosti... Mislim,
da se-le predelava tzv. „Sturm und Drang-
periode“ svoje umetnosti. Najbolj mi ugaja
njegov „Prvo sv. obhajilo“. O Azbétu,
slikarju v Monakovem na Bavarskem, sem že
slišal mnogo; tako srečen pa se nisem bil,
da bi kaj drugega od njega videl nego raz-
stavljeni portret „Zamurka“, ki je pa prav
zelo precizno izveden. Vavpotič Ivan, slikar
iz Novega mesta, je, žal, razstavil le en sam
portret, ki je pa prav lepo, fino izdelano delo.
V Vavpotiču je mnogo tvari, ki joče moči.
Žal, ponavljam, da ni več razstavljen.

(Konec prihodnjik).

Dopisi.

Z Vipavskega, dne 21. sept. (Razno.)

— V nedeljo dne 16. t. m. torej se je vršil
pri Rebku shod, ki je znamenit že potem,
da ni širša javnost niti vedela o njem. Hm,
sedaj pa „Norica“ kvasi o sijajnem vspehu
tega shoda. O, Bože mili, kaj vse človek do-
živi! „Ljubljenec naroda“, „dični“ voditelj
goriških Slovencev, državni in deželni po-
slanec, in kaj vem, se kaj — bi pač že smel
sklicati javen shod, ako je res tako pri-
ljubljen. Ali kaj se hoče? Strah pred res-
nico je napravil Don Antonia strahopetnega.
Z vsjo pravico smemo torej zaklicati: dr.
Gregorčič, kje je zdaj vaša slava?!

Še nekaj bolj važnega ne smem za-
molžati. Kakor Vam je, dragi čitatelji, znano,

sta imela naša državna poslanca vedno in
povsod vipavsko železnico za slepilo volilcev,
kakor da sta voljena edino zato, in vendar
ima lepe zasluge tudi kdo drugi! In re-
cimo, da bi jih imel le dr. Gregorčič, in bi
železnica že tekla, ali bi bilo s tem že vse
storjeno?! Kraševci, Tolminci, ali bi Vam
bilo z našo Vipavsko železnico že vsega do-
volj, in nam Vipavcem ali bo s tem vsestransko
pomagano? Ne in ne! Mi smo in bomo g.
poslancem in vsem, ki delajo nato, da se
Vipavske železnice zgradi, hvaležni, ali da
bi desetletja rabili le to v slepilo, temu se
čudimo; saj se še otroci naveličajo samih
obljub!...

Poglejmo malo široko-nani zakonski
parček „Prim. List“ in „Norica“. Dasi je
„Norica“ še mlada in se je porodila v času
ženske emancipacije, vendar se drži nasproti
svojemu „f...možu“ kaj bojazljivo. Kar on
spregovori, mu seveda sramežljivo prikima.
Le pogledajte, kar piše „Prim. List“ v četrtek,
to „Norica“ se le v torek! O, ubogi ljub-
ljenec naroda, kako tesne spona Te vežejo v
oblasti Tvojih nekdanjih sovražnikov!!

Nehoté se tukaj spominjam na zadnje
deželnozborske volitve, in zakaj? Stal sem
takrat blizu dr. Gregorčiča, ki je bil v ži-
vahnem pogovoru z dvema nuncema, in eden
mu je rekel: Gospod, ali „Prim. List“ piše
tako in tako, na kar se je dr. Gregorčič od-
rezal: „tisto je list svete prismoje-
nosti!“ Ha, ha ha, sedaj pa mu je ista
„prismojenost“ edini ideal!

„Soča“ je brezverska! To je sedaj
glavni bojni klic. Kaj ne, gospodje, ako bi
cepetai za vami, potem bi bilo vse dobro.
Zato vidimo po deželi, da so vsi neznačaj-
neži, oderuhi, brezverci in vsi taki, ki iščejo
stem svoj dobiček, „Goričani“, in kajpak tudi
dobri kristijani Brrrr!! „Sočini liberalci“
hodijo v cerkev in so na sploh boljši kri-
stijani, ali kaj se hoče, so „liberalci“, ker
nočejo biti petolizci! Povemo pa Vam, go-
spodje nunci, da vere v Boga nam ne iz-
rujeje. Dobre, privične vsem in nepristranske
duhovne ljubimo, ali izgubili smo vero, da
je politikupeč nuntek nedotakljiv, in te vere
nam ne vcepote nikdar več, ker so tisti časi
že minuli. Podčavenski.

Iz Sežane, dne 23. septembra. — Mi-
nilo je že 12 let od tega, ko je pisec teh
vrstic v raznih novinah spodbujal misel, da
bi občina ukrenila potrebne korake v to
svrhu, da bi bila Sežana imenovana trgov.

Spominjam se tudi, da moja spodbu-
janja niso bila ostala osamljena, ker pokojni
župnik Koman je na slavnostnem obedu,
kateri je bil priredil velezaslužni in sedaj
pokojni župan R. Mahorčič povodom
svršetka dograje župne cerkve, kot napitnico
izgovoril: da želi, da bi bila Sežana, če ne
mestom, vsaj trgov proglašena. — Od
tega časa, pravim, „o že mnoga leta pretekla,
župan in župnik že davno spavata v mirnem
grobu, a Sežana vključ temu, da je v zadnjih
letih vsestransko kulturno, socialno in poli-
tično napredovala, je ostala vendar do danes
še vedno le „vas“!

Sežana, čeravno vas, je uvrščena v
skupino mest in trgov za državnozborske
volitve; za deželnozborske volitve pa voli
kot kmečka občina, in to je anomalija, da

ne rečem spaka, katera nima primere v celi
Avstriji!

Kdo je temu kriv? Jaz mislim, da nikdo
drugi nego mlačnost in brezbriznost onih
činiteljev, kateri so v prvi vrsti poklicani,
varovati čast in ugled enega prvih naših
središč po glavnem mestu v deželi.

Nimam sicer namena, nikoga osebno
želiti, samo želim, da oni, kateri bi bili za-
krivili, da se ni ta domoljubna želja cele
Sežane do danes že vresničila, da se vsaj
sedaj požurijo in nadomestijo, kar so zamudili.

Goriška dežela praznuje letos 400-letnico,
odkar pripada mogočni in slavni habsburški
vladajoči hiši. Dne 29. t. m. dospé Nj. Veli-
čanstvo cesar v Gorico, in to je najpri-
merniša in najugodniša prilika, da bode želja
Sežane uresničena.

Slavno obč. starešinstvo naj nemudoma
sklene v seji resolucijo, katero naj v uda-
nostni adresi izroči Nj. Veličanstvu dne 29.
t. m., in gotovo je, da bo želja Sežancev-
tržanov uslišana!

To veleva nam tudi narodna čast!

Domače in razne novice.

Gg. naročnike uljudno opozarjamo,
da smo na kraju tretjega četrtletja. Prosimo,
da vsakdo pravočasno pošlje naročnino. Pre-
več je dolžnikov!

Quo vadis? Kam greš? — Ta sloveti,
po vsem kulturnem svetu občudovani roman
slavnega Poljaka smo začeli prinašati danes.
Opozarjamo nanj!

Zrelostni izpiti na gimnaziju. —
Zrelostne izpite na lukajšnjem gimnaziju so
prestali v soboto 22. t. m. trije Slovenci:
Kajetan Feigel, Ivan Tabaj in Tomo Šorli z
dobrim uspehom; razun teh sta prestala iz-
pite še dva Laha.

Smrtna kosa. — Dne 20. t. m. je
umrl v Grieskirchnu naš rojak iz Ročinja g.
Viktor Kregau, c. kr. kancelist, ki je po-
ročil se-le pred tremi leti gđe. Milko Mašerovo
iz znane rodbine Žganove v Kobaridu. Za-
pustil je dva otročeca. Dobil je vnetje
pljuči in umrl v par dneh. Nesrečni mladi
vdovi naše iskreno sožalje, pokojniku pa:
R. i. p! — V soboto je umrl v Divači gosp.
Fran Obrsnel, tamkajšnji posestnik, star
še-le 47 let. Bodi mu lahka zemlja!

Porotno zasedanje v Gorici prične
dne 19. novembra t. l. ob 9. uri zjutraj.
Predsednikom je določen predsednik okrožne
sodnje dvorni svetnik Karol pl. Defacis,
namestnikoma pa sodnijska svetnika Rihard
Zörner in Ervin Schmarda.

Dvorna telefonska in brzoglasna
postaja se nahaja v vojašnici na Travniku,
in je začela ur.lovati z večerajšnjim dnem.
Službujejo po 4 uradniki iz Trsta in Gorice
in 3 služabniki, ki imajo precejšnjo opravila.

„Goriški Sokol“ je priredil v nedeljo
že zopet veselico po obširnem sporedu, ka-
teri smo priobčili. Ta veselica je bila v slovo
6 novincem, ki nastopijo 1. oktobra vojaško
službo. Iz srede „G. S.“ ni bilo še nikdar
nakrat toliko novincev, zlasti iz vrste sode-
lujočih člarov. — Udeležba je bila prav
številna; vsi sedeži razprodani; občinstvo
prav lepo, sicer največ iz srednjih stanov,
ki pa čedalje častneje nastopajo. — Brat
Schaup se je poslovil od bratov novincev
in jih opominjal, naj ostanejo tudi v vojaški
suknji zvesti idejam sokolskim. Navdušenemu
govoru je sledila živahna pohvala. — Tam-
buranje in petje je vodil brat Vuga z ob-
čudovanja vredno spretnostjo. Hvala za trud.
— Najbolj je ugajala obširna tamburaška
skladba „San“, katera zadnji del so morali
ponoviti. — Spevoigra „Dijakova zarubitev“

je obudila veliko smeha in zadovoljnosti;
moral so jo ponoviti. — Igra „Napoleonov
samovar“ je tudi zbujala mnogo smeha po
dvorani. Nekatere vloge so bile pretrpane;
Otrobar pa je izvršil svojo vlogo tako
dobro, da ga moramo javno še posebe po-
hvaliti. Živahen ples je trajal do 2. ure po
polnoči. — Hvala vsem požrtvovalnim so-
delavcem. Koliko imajo truda, ve le oni, ki
je kdaj prirejal kako podobno veselico.

Romarji. — V mesecu septembru vi-
dinio se vedno mnogo romarjev, idočih na
sv. Goro. Dne 21. t. m. je čakalo pred
cerkvijo sv. Ignacija na Travniku kakih 30
romaric, da odrinejo od tam na božjo pot.
Kar je prišlo neki izmed njih slabo, da je
padla v nezavest. Ženske so jo prale z vodo
iz studencev na Travniku ter jo končno
spravile v lekarno, kjer so jej dali pomoči.
Prenočevati po noči na prostem je pač ne-
varno, in kako lahko pride ta ženska prav-
po nepotrebi v bolezen, katero bi si nako-
paia prav na božji poti!

V Trzinu je umrl te dni ribič Angelo
Martinelli, ki se pred svojo smrtjo ni hotel
dati spovedati in tudi ne sprejeti poslednjih
zakramentov. Radi tega so mu odpovedali
cerkveni pogreb, pa tudi, da ga ne smejo
zakopati na domačem pokopališču. Tej zadnji
zahtevi duhovništva se je ustavi tržiški župan
conte Valentiniš bajé na energičen način,
vsled česar so vendar pokopali Martinellija
na blagoslovljenem pokopališču, ker isto je
last občine. Pogreba brez duhovnikov se je
udeležilo izvanredno velikansko število ob-
činstva. Tudi nekaj, kar ni brez pomena!

„Za vero zapri“. — Tisti mož, ki je
na shodu v Dutovljah fanatizovan zaklical
vladinemu zastopniku: en dr... ukažejo tu
itd., je bil aretovan in radi tega zapri.
Tako ko so ga izpustili, pa je začel
razlagati, da je bil „za vero zapri“. Torej,
ker je razžalil vladinega komisarja tako, da
ta ni mogel drugače nego dati ga aretovati,
je bil „za vero zapri!“ Lep sad fanatičnega
klerikalizma! — Tako nam poročajo.

Gregorčičev shod v Biljani. — V
nedeljo je sklical zopet zaupni shod, in
sicer v Biljani, torej v gradiščanskem okraju.
Javnega shoda se boji, ker hoče imeti
le krotkih poslušalcev, ki pravijo vsemu
„amen“, pa naj pripoveduje še take neum-
nosti. — Pripovedujejo nam, da se je oglašil,
ko je Gregorčič končal in je poslušalce po-
zval, tudi neki gosp. učitelj, ki je začel v
lepih, zmernih besedah stvarno kritikovati
Gregorčičevo politiko. Nekoliko časa so ga
duhovni poslušali, potem pa zagnali krik proti
njemu, in končno so ga spodili ter celo
pretepli. Pričakujemo točneje poročilo. —
Ako je to res, je ta dogodek zadnji udarec
Gregorčičevi žalostni politični slavi. To je
svoboda govora! — Dostavljam, da Gre-
gorčič se je peljal v družbi Suholazca in Ca-
heja. Nič ga ni sram! O jerum, jerum!

Aretovana Tomajca v Vipavi. — S
Krasa nam poročajo: „Tista dva sloveča raz-
sajata na shodu v Dutovljah, Černe Anton
ml. in Ziberna Franc, sta šla razgrajati
tudi na narodno slavnost v Vipavo. Tam so
ju aretovali kot navadna razgrajata. —
Take so te klerikalne „korifeje“. Kras se
sramuje, da ima tudi take smeti v svoji
sredi“.

Goriška ljudska posojilnica“ na-
znanja, da v soboto dne 29. t. m. na dan
prihoda cesarjevega v Gorico ostanejo njeni
uradi zapri celi dan.

Trgovsko-obrtna zadruga“ v Gorici
naznanja, da bo-le za časa bivanja Nj. Veli-
čanstva v Gorici dne 29. in 30. t. m. za-
družna pisarna zaprta.

Bolhinska železnica. — V petek so
pričeli s prvim pripravilnim delom za pre-
dor skozi Bačo. Takozvani „Kolhapredor“ je
začelo kopati 20 delavcev-domačinov. Pri-
četek dela so naznanili s slavnostnim stre-
ljanjem.

Vinicij jame pripovedovati o vojni. Ko pa je zapri
Petronij zopet oči, opazi mladenič, da mu je lice shuj-
šalo in upadlo, radi tega obrne razgovor ter ga v
skrbah povpraša po zdravju.

Petronij zopet odpre oči.

Zdravje!... Ne. On je čutil, da ni zdrav. Ni bil
sicer še zagazil tako daleč, kakor mladi Lissena, ki je
prišel ob občutke, da je povpraševal: ali sedim, ko so
ga zarano prinesli v kopel — toda zdrav le ni bil.
Vinicij ga je bil sicer izročil v varstvo Asklepija in
Kipridi. Toda on, Petronij, ne veruje v Asklepija. Niti
ni bilo za gotovo znano, čegav sin je bil ta Asklepij,
ali Arsinoj ali Koronidin, in ako je že mati tako ne-
poznana, kaj se sme reči še le o očetu? Kdo more
danes biti porok za lastnega očeta?

Po tem premišljevanju se Petronij spusti v smeh
ter nadaljuje:

»Uprav sedaj bo temu dve leti, kar sem odposlal
v Epidar tri pare živih drozgov in vrč zlata. Ali pa
veš: zakaj? Rekel sem si: ali že pomaga, ali ne po-
maga, škoduje vendar ne. Ako še ljudje na svetu pri-
našajo žrtve bogovom, mislim, da vsi razumevajo to za-
devo kakor jaz, vsi, izvemši one lastnike oslov, katere
si izposojujejo popotniki v pristaji Kapene. Razun z
Asklepijem sem imel opravka tudi z Asklepijadiami,
ko sem bolehal minulo leto nekoliko na oteklini. Opravi-
vili so za me inkubacijo. Vedel sem, da je to prevara,
toda dejal sem si: kaj mi to škoduje? Svet stoji na
zmoti in življenje je zgolj prevara. Tudi duša je pre-
vara. Treba je imeti samo toliko pameti, da človek
zna razločiti ugodne prevare od nepovoljnih. V svojem
hipokanzu dam kuriti s cedrovim lesom, posipanim z
ambro, ker dokaj višje cenim vonjavo od smradu.

Kar se tiče Kipride, čije varstvu si me tudi priporočal,
sem začutil njeno varstvo v tem, da imam krč v desnii
nogi. Sicer pa je to kaj dobra boginja. Dopusčam, da
tudi ti prej ali pozneje položiš belo golobico na njen
žrtvenik.“

»Tako je«, odvrne Vinicij. »Strele Partov me sicer
niso dosegle, toda ranila me je pušica Amorjeva, in
to povsem iznenadoma, samo nekoliko postaj od graj-
skih vrat.“

»Pri belih kolenih zalih Karitek! To vse mi poveš
ob ugodni priliki!« reče Petronij.

»Prišel sem uprav, vprašat te za svet«, odvrne
Marko.

V tem hipu dospejo epilatorji, ki se jamejo vkvar-
jati s Petronijem, in Marko, odločivši tuniko, stopi v
kad z mlačno vodo, ker ga je bil pozval Petronij
v kopel.

»Ah, niti te nisem vprašal, ali se ti vrača tvoja
ljubezen?« reče Petronij, ogledujoč mlado, kakor iz
mramora izklesano Vinicijevo telo. »Ko bi te bil videl
Lizip, gotovo bi zalšal sedaj vrata, ki drže v Palatin
nalik kipu Markula v mladostni dobi.“

Mladi človek se zadovoljno nasmehne ter se igra
z vodo v kad, škropeč pri tem množico tople vode na
mozaik, pred tavljačjo Hero ob času, ko prosi Morfeja,
naj zaziblje v spanec Zeusa. Petronij ga ogleduje z
očmi večaka.

Ko se je okopal Marko ter stopil k epilatorjema,
vstopi »lector« z medeno škatljico na trebuhu ter z
zavojem papirja v roki.

»Ali hočeš poslušati?« vpraša Petronij.

»Ako je tvoj umotvor, kaj rad!« odvrne Vinicij.
»Ako pa ni, se rajše razgovarjam. Pesniki lové dan-
današnji ljudi na vseh glavnih ulicah.«

»Istina, ne prideš mimo bazilike, mimo terme, ali
mimo knjižnice, kjer ne bi zagledal pesnika, mahajo-
čega z rokami, kakor kaka opica. Ko je dospel
Agripa z vshoda, jih je smatral za bedake. Toda
sedaj so napočili taki časi. Cesar piše stihie — in vsi
posnemajo njegov vzgled. Samo da nihče ne sme pi-
sati lepših stihov, nego jih piše Cesar, vsled česar se
nekoliko bojim za Lukana... Jaz sam pišem le prozo,
s katero ne proslavljam samega sebe niti drugih. To,
kar je menil »lector« čitati, so »codicili« onega revnega
Fabricija Vejenta.«

»Čemu »revnega«?

Za to, ker mu je bilo zapovedano, naj si vzame
za vzgled Odiseja ter naj se ne vrača domu, dokler
ne prejme nove odredbe. Ta Odiseja bo njemu dokaj
ložja nego Odiseju, ker njegova žena ni Penelopa. Ni
ti pa treba niti reči, da je vse ravnanje močno be-
dasto. Toda tukaj nihče stvari ne presoja drugače
nego površno.

To je kaj slaba in dolgočasna knjižica, katero so
jeli uneto čitati še le takrat, ko je bil pisatelj že izgnan.
Takrat se je začel povsodi klic: škandal — škandal!
Mogoče, da si je Vejento izmislil nekatere reči, toda
jaz, ki poznam mesto, naše patres in naše žene, te
zagotovljam, da je vse to še bledejšje, nego resnica.
Prirojeno je, da sedaj vsakdo išče sam sebe z bojaz-
nijo, druge pa z veseljem. V knjigarni Avirunovi pre-
pisuje sedaj sto pisarjev po narekovanju to knjigo;
tudi prevod je že zagotovljen.«

»Ali o tebi ondi ni ničesar?«

(Dalje pride)

Natančni vsopred cesarskih slavnosti se bode vršil tako-le: Dvorni vlak pride na tuk, postajo točno ob 9.— zjutraj. — Cesarja sprejmejo vojske in civilne ter avtonomne oblasti. — Ob 9.10 pride v mesto. — Ob 9.15 se mu poklonijo goriske dame v za to jako ukusno pripravljenem paviljonu. — Ob 9.30 sprejme cesarja duhovščina s kardinalom na čelu pri jezuitski cerkvi; na to bo cerkevna slavnost. — Ob 9.40 vojaški dešile na Travniku. — Potem se poda cesar v glavno dvorano. — Ob 10.30 se mu poklonijo dež. poslanci in župani z dež. glavarjem, ki bode imel pri tej priliki slavnostni govor in ki izroči cesarju zlato spominsko svetinjo. Med tem svirati obe godbi, in zvonijo svi zvonovi in poveljujejo ta akt s strelci iz topov. — Ob 2.— sprejem kardinala in klera, dvornih dostojanstvenikov, civilnih in vojskih oblastnih. — Ob 3.30 odkritje spominske plošče na deželni hiši. — Ob 3.35 obišče cesar sadno razstavo, ob 4.— hiralnico in in ob 4.30 topničarski polk. — Ob 6.— obed. — Ob 8.— razvrtelja po mestu in bakljada. — Dne 30. t. m. prisostuje cesar masi ob 8. zjutraj. — Ob 8.30 obišče deželni muzej na Kornu; ob 9. vojaško bolnišnico in zaloge „rudečega križa“. — Ob 10.— avdicije. — Ob 1.30 dinar. — Ob 4.— cesarjev odhod.

Shod v Dornbergu. — Naša stranka je napravila že drugo „predrznost“, kajti sklicala je v nedeljo shod v Dornbergu, kjer gospoduje znani mogotec župnik Lovre Juvancić, s katerim smo imeli že mnogo posla; župnik se ga pa skrbno tišči za kuto, da bi se ne zvrnil z županskega stolca. — V tej županiji ima „Goriška ljudska posojilnica“ okoli 130 članov; župnik Juvancić je zadnjič večino spravil za klerikalce. In te posojilničarje je sklicala naša stranka na shod, da se jim pojasni razvoj posojilnice in kar je bilo v zvezi z zadnjim obnim zborom. — Vedeli smo že naprej, da bo večina proti nam, a to nas ni motilo. Šli smo torej v Dornberg.

„Prim. List“ je dejal, naj bi našli razgrajati iz Tomaja mnogo posnemovalcev. — Župnik Juvancić je hotel takoj pokazati, da tudi on nekaj zna in more. — Res je došlo na shod veliko nepovabljenih, katerim „Gor. lj. posoj.“ nič mar ni; ali videlo se je, da so dobro naučeni, kajti že pred shodom na cesti so valjali Kristusa in Marijo po svojih umazanih ustih, iz katerih so privrele ob pravnih prilikah tudi „ostje“ na dan. Posebno se je odlikoval kakih 26 let star človek, ki je znan v celi občini kot baraba prve vrste, ki doma vsak dan razsaja in pretepa ženo in tasta. Čimbolj je razsajal, toliko bolj se je oziral po župniku, češ: ali ga vidi, kako se „za Kristusa“ bojuje? — Došel je tudi župnik. Dr. Tuma ga je prijazno sprejel in dejal, da mu dovoli vstop, ako se bo — spodobno obnašal. Ta opazka je zbudila g. Juvancića, ki je sicer že znan razsajavec na shodih. Ali dr. Tuma je odgovoril: Župnik Valentincić je na shodu v Dutovljah razsajal celo uro, zato vam že moram staviti tak pogoj. Nimam tudi nič proti temu, ako se udeležijo vsi vaši somišljeniki, ako vi jamčite za red in dostojno zborovanje. Župnik Juvancić je potrjeval vstopil. — V sobi se je zbralo okoli 120 oseb.

Dr. Tuma je pozdravil shod in povedal, da so mu dobrodošli vsi, tudi oni, ki nimajo vabila, ker je župnik Juvancić dal besedo, da se bodo dostojno obnašali tudi udeležniki, ki so naši stranki nasprotni. Naglasil je takoj, da bo imel pozneje, ko on konča svoj govor, vsakdo pristo besedo, da bo kričeval po svoji volji, na kar dobi tudi stvaren odgovor. — Eto korektno stališče naše stranke! Tako govorimo mi, ki se ne bojimo luči! —

Dr. Tuma je na to govoril o postanku posojilnice, kako se je razvijala do l. 1894, kako je prišel on v ravnateljstvo in končno na čelo zavodu. Govoril je ves čas stvarno, ne dotiknivi se politike. — Župnik Juvancić se je mešal v govor vsak hip z vprašanji ali „umenimi opazkami, ki so dokazovale le siabo voljo tega „božjega namestnika“. Njegove opazke so bile vse prej, le poštenne ne. — Naj povemo le en zgled. Ko je dr. Tuma omenil, da je pod obtožbo radi znane posojilnične seje, se je debeli Lovro zlobno nasmihal in govoril z zlostnim povdramom svojim ljudem v sobi: „Možje, ali ste vi kaj krivi, ako je dr. Tuma pod obtožbo? „Kdo je kriv?“ — Ta „kriv“ je razburjal katoliško dušo tega „namestnika božjega“. Ali dr. Tuma je znal polivati Lovretove izbruhe s hladnimi curki, da ni prišlo do nikakih skandalov. — Med tem je pridivil iz Prvčine tudi kaplan, ki je imel popoldne pogreb; preril se je takoj v ospredje in kar pretrgal dr. Tum v govoru in začel govoriti o politiki in cerkvi.... Dr. Tuma ga je hotel ustaviti, češ: „Gospod župnik, zdaj govorim jaz, a vi se pozneje oglašate za besedo in boste svobodno govorili.“ — Nekdo iz Prvčine je zaklical vmes: „Kaplan, ne župnik!“ — Tu je počilo, kakor na povelje. Nekdo zakriči: „Živio naši poslanci!“, na kar je dobil odmev iz kakih 30 grl. Drugi je zaklical: „Živio Kristus! Mi smo kristjani! Vi ste proti veri!“ — Zopet nekdo je bil se bolj veren; zaklical je: „Nam bo Kristus pomagal, in ako on ne, pa Marija.“ — Na jedni strani smeh, na drugi kričanje. Gabršček je bil prav v sredi teh pobožnih razgrajancev. — Dr. Tuma je dejal župniku: „Vidite, to je vaše delo! Tako blazilno vi vplivate na ljudstvo.“ Porabil svoj vpliv, da naredite med svojimi pristasi red.“ — Ali

Juvanciću je ugajalo tako razsajanje in se je zadovoljno smejal. Na to pravi dr. Tuma: „Gospod župnik! Vi nimate vabila, in sem vam dovolil vstop le pod pogojem, da se vi in vaši dostojno obnašate. Ako tega nečete, vas pozivljem, da se odstranite, in odvedete ljudi svoje ljudi.“ — Na to je poskočil ta katoliški postojak kakor razžaljen Zemljetrestitelj, zagrmel sredi sobe: „Duhovnike podijo ven — pojdemo!“ To je bila najprej meteljska beseda. Res so šli med živahnimi klici o duhovnikih in Kristusu.... Z njimi so odšli tudi mnogi naši, ker so menili, da je shoda konec, ali so se večinoma zopet vrnili. — Shod je nadaljeval; ob sklepu smo nasteli še 52 udeležencev, ki so pazljivo poslušali še poldrugo uro dr. Tuma in Gabrščka, ki sta govorila o posojilnici ter o — vipavski in Soški železnici, zavrnivši vse klerikalne laži. Gosp. Budin je končno izrekel dr. Tumi zahvalo.

Tako je končal ta shod. Mi smo z vspehom popolnoma zadovoljni, dasi je bila večina došlih ljudi proti nam. — Dornberg smatrajo namreč klerikalci za svojo najtrdnjšo postojanko na Vipavskem. Ali baš ta shod je pokazal, da je naša stranka tudi tu močna, še več: da so skoro vsi boljši možje našega mišljenja. Take ljudi, ki kriče celo na takem shodu: „Živio Kristus!“ — pa le pomilujemo, in ob enem obžalujemo, da se dela Kristusu tolika nečast po fanatizovanih tolpah najnižje vrste, ki nimajo nič pravega verskega prepričanja, marveč se le slepo pokoré farovskiemu samodržcu.

In mi smo vsejedno šli v Dornberg ter dovolili splošen pristop! Ne bojimo se nasprotnih prvakov, naj le pridejo in govoré, kajti resnica je le ena — in mi imamo dovolj poguma, zagovarjati jo tudi v oči nahujskanih množic, v oči najboljših nasprotnih govornikov. Kako se pa obnašajo nasprotniki? Ker se bojé naše žive resnice, katere pobijati ni lahko, zato hočejo le s skandalizirajočimi naše shode. — Ali to se jim ni posrečilo niti v Dornbergu, kajti lepo število mož je vstrajalo do konca na naši strani. Te smo potrdili v dobri veri do naše stranke; njim smo natočili čistega vina, da so zdaj poživljeni v vstrajnosti do naše stranke vključno strahovladi jednega Juvancića, ki si zbira v Dornbergu tisočake ter se smeje v pest onim, ki kriče: Živio Kristus!

Dostavljamo še to: Posebe povabljen je došel tudi župan. Ali kako se je obnašal ta načelnik krajne policije? Zadovoljno je kimal razsajajem in naposled grozil dr. Tumi takó: „Glejte, da se vam še kaj hujšega ne zgodi!“ Ako takó govori klerikalni župan dornberski, ali se bomo čudili, ako bi znani pretepati stegnili tudi roko po dr. Tumi in Gabrščku, ter pri tem kričali: Živio Kristus! — In res je hotel prej omenjeni pretepati nahujskati svoje tovarise za napad in kričal pred krčmo: „Ven z njimi!“ Ko je prišel Gabršček prostovoljno med nje, pa ni imel več srčnosti, da bi svoje izzivanje ponovil. — Na tega župana bo treba paziti!

Značilno. — V „Slovencu“ od sobote čitamo: „S Proseka pri Trstu nam poročajo: Te dni se ima skozi Prosek peljati Njegovo Veličanstvo v Gorico k slavju o priliki 400-letnice združenja Goriške s habsbursko hišo. Znano je, kaka navodila so dobili goriški župani za ta slučaj od okrajnega glavarstva. Vsak pojav slovenstva je strogo prepovedan: nobena slovenska zastava ne sme te dni vihrati na Goriškem. Drugačnega mnenja pa je tržaško namestništvo. To je poslalo k nekemu uglednemu Prosečanu posebno odposlanca v osebi dr. Fabrizzija ter sondiralo, ali pojde o tej priložnosti pevsko društvo „Hajdrih“ na kolodvor, da bi tam zapelo nekoliko slovenskih pesmi. Slovenske trobojnice in vse, kar si morete zeleti, bi bilo za ta slučaj dovoljeno. To je pač znatljivo za primorske razmere. Ali Goriško ne spada tudi pod tržaško namestništvo? Temu poročilu imamo dodati, da slovenska zastava ne sme vihrati samo v Gorici in ne na sploh na Goriškem. Ali to, da ne sme vihrati v Gorici ter da nikdo ne sme z njo v Gorico, smo Slovenci dovolj zadeli in žaljeni, ker vsa slavnost povodom prihoda cesarja je pač osredotočena v Gorici, kamor sicer silijo naše ljudi, ali le, da bodo poveljevali sijaj — italijanstva! — Na Proseku je dovoljeno vse slovensko, tako tudi v okolici Gorice se ne bo spodikal nikdo nad slovenskimi zastavami, in če pojde Njegovo Veličanstvo v St. Peter pri Gorici, pomoliti na grob svojega vzgojitelja, grofa Coroninija, ki počiva v slovenski zemlji, bodo vihrale, koderkoli boš pregledal, le slovenske zastave! Samo v Gorici ne sme biti nobene! Pajer, Contin et consortes delujejo izbornu, naša slavna trójica v tistem imenitem odboru za slavnosti pa — molči! „Ljubljeneč naroda“ se ni znil besede v tistem odboru v obrambo naše časti! Lepa časovna slika za nas Slovence ob 400-letnici pod avstrijsko vlado!!

Zabavon večer. — Sprožila se je misel, naj „Sokol“ ponovi zadnji spored v petek večer na čast županom, starševcem in rodoljubom, ki pridejo že na predvečer cesarjevega dohoda v Gorico. Ako bo to mogoče, sporočimo v četrtek.

Pomanjkanje vode. — Dasi gremo že proti koncu septembra, so vendar dnovi še jako topli, in ker nimamo dežja, so se skoro posušili studenci, da ponekod jako primanjkuje vode tako v Gorici kakor drugodi. Soča je vsled vročine upadla.

Vlak je povozil v nedeljo 36-letnega črevljarja Josipa Romanina iz Gorice, ki se je napotil omenjenega dne v Kormin k tomboli. Ponesrečenega je zapazil železniški čuvaj blizu pokopališča v Musi. Prišel je pod vlak, ki vozi iz Kormina ob 2.10 pop. Kako se je prigodila ta nesreča, o tem se ne ve nič gotovega. Nekateri pravijo, da je padel iz železniskega voza in da se je ponesrečil; drugi zopet trdijo, in ljudsko mnenje je, da se je zgodil zločin. Romanin se je baje vračal iz Kormina v družbi z nekim Forchiasinom, s katerim sta se na potu baje zbesedila, in ga je poslednji vrgel pod vlak, ki je ravno prihajal iz Kormina. Forchiasin se je takoj vrnil v Kormin, češ, da o času nesreče ni bil z Romaninom. Toda zdel se je sumljiv in zaprl so ga včeraj v jutro. — Ponesrečenega so takoj prepeljali z vlakom, ki odhaja iz Gorice ob 2.30, v korminsko bolnišnico, kjer je radi preobilne izgube krvi umrl. — Zapustil je vdovo s tremi nedoraslimi otročiči.

Listnica. — Gosp. Černetu ml. v Tomaju: Vaše pisemce prejel. Kaže Vas v taki luči, kakor Vas že poznam iz slik kraških veljakov. Vi pišete med drugim: Prisegam Vam, da bilo je Tomajcev 120, od bližnjih vasij 80 in drugih (od kod?) tudi 100. — „Lažnjivi kljukec“ pa je dejal, da ste jih Vi pripeljali le iz Tomaja okoli 300. Vi ste to število znižali že na 120, zato pa ste jih videli iz drugih vasij 180! — Vi ste res imenitna glava! Najboljši poskus o moči obeh strank je bila pač volitev. Tudi Vi ste držal roko v zrak, dokler ni bilo štetje končano, in z odra je bilo konstatovanih 48 rok; toliko jih je nastel tudi vladin zastopnik. Vprašam Vas, kje je bilo tačas ostalih 252 oseb? Kdo Vam bo verjel, da smo vsi lažniki z vladnim zastopnikom vred, a le Vi da resnico pišete? — Jaz Vam nočem reči, da „lažete impertinentno“, niti da ste „patentiran lažnik“, marveč hočem imeti usmiljenje z Vaso katoliško dušico in rečem le, da bolehate na neozdravljivi bolezni, kateri rekajo Nemci „Grössenwahn“, ki Vas je tako oslepil, da ne veste, kaj blebečete. In s tem sklepam z Vami! Zdravje pa pamet! A. Gabršček.

Pri nekaki rodbini ne bi smeli pogoščati najboljših dveh ljudskih in domačih sredstev, namreč: Dr. Rosa balzama za želodec in praško domače mazilo. Ista se dobita tudi v goriških lekarnah.

Razgled po svetu.

Državnozborna volitve na Kranjskem. — Kakor posnemamo iz „Slov. Naroda“, je izvrševalni odbor narodno-napredne stranke vodstvo državnozbornskih volitev poveril posebnemu centralnemu volilnemu odboru, v kateri so bili izvoljeni naslednji gospodje: dr. Karol vitez Bleiweis, dr. Andr. Ferjančič, Ivan Hribar, dr. Kušar, Josip Lavrenčič, Ivan Plantan, Viktor Rohrmann in dr. Iv. Tavčar.

Odvetnik Guido d'Angeli — živ. — Gotovo je znano našim čitateljem, da neki Žerjal je bil obsojen pred porotno sodnijo v Trstu radi nekega grdega čina, v kateri ga je zapeljal laški državni poslanec in odvetnik dr. Guido d'Angeli. — Angeli je srečno ušel kazni radi „zastarelosti“, ali kaznovan je dovolj v javnosti, in čuti se sam kaznovanega, ker je ušel iz Trsta. „Edinost“ piše o tem: „Te dni se je raznesla po Trstu vest, da je dr. d'Angeli izvršil ali vsaj poskusil samomor. Drugi so govorili, da je zapustil Trst. Vse te vesti pa dementira bivši državni poslanec sam v naznanilu v tržaškem „Piccolo“, kjer pravi, da zapušča — žrtve grde obdolžitve, proti kateri mu zakon ne nudi sredstev, da bi se z njimi branil, na katero ne more reagirati — potrpega srca to mesto, kateremu je posvetil svoje življenje ter mu služil z ljubeznijo zvestosti. Zapušča je — živ, ker ima izpolniti dolžnost nasproti sebi, nasproti drugim in tistim, ki so mu ohranili spoštovanje — dolžnost čakati, da mu čas pade možnost, dokazati svojo nedolžnost.... Kolikor nas veseli, da je odlični člen bivše zbornice poslancev še živ, toliko nas boli, da ne misli več kandidirati, kajti edini smoter življenja mu je čakati, da dokaže svojo nedolžnost. No, mi mu želimo od srca, da se mu to posreči, bojimo se pa, da bo čakal dolgo ter da je za dolgo časa oropal avstrijski parlament izvrstnega zastopnika c. kr. uradnikov in našo okolico najboljšega prijatelja.“

V Brnu je bil izvoljen županom novi nemški liberalec vitez Wieser. Ob tej priliki ga je imenoval občinski svet soglasno častnim meščanom.

Kruger se nastani stalno v Haagu. Ni zozemska vlada ga vsprejme z vsemi častmi, ki pritečejo predsedniku republike.

40.000 mož so izgubili Angleži po najnovejših izveštjih do 15. t. m. v vojni z Buri v južni Afriki. V tem številu je častnikov 1782.

Obisk pariške svetovne razstave. — Kar se tiče obiska, je dospela sedaj pariška svetovna razstava do svojega vrhunca. Mesec september je za njo najugodnejši. Tujcev je vedno več, Francozi z dežele silijo v prestolnico in Parizani sami se vračajo sedaj iz raznih kopel in letovišč domov. Zadnje dni je obiskalo res ogromno število razstavo. Do prvega septembra se je razprodalo 30 milijonov vstopnic, tako da je ostajalo za onih 65 dnij, katere ostane razstava še odprta, še 35 milijonov vstopnic; torej bi moralo vsak

dan obiskati razstavo 539.000 oseb, da bi se razprodale vse vstopnice! To ogromno število pa je bilo zadnjo nedeljo preokračeno. Od 600.381 oseb, katere so obiskale razstavo, je oddalo 554.956 vstopnice. Pri cvetlični veselici, katere je bila zadnji teden, je to število vstopnic poskočilo na 963.956, to je število, katerega ni dosegla še nobena razstava.

Šah na Dunaju. — Perzijski šah, ki je bival te dni na Dunaju, je bil od cesarja sprejet na najljubeznivejši način. Skazovale so se mu vse časti, ki mu pritečejo, doživel je pa na Dunaju tudi toliko izrazov simpatij, da je rekel pri slovesu od cesarja, da težko dobi besede, da bi se zahvalil za izredno gostoljubnost in krasni vsprejem. Z Dunaja je odpotoval v Budimpešto.

Atentat na grškega prestolonaslednika Jurija. — Iz Aten javljajo, da se je v nedeljo izvršil atentat na princa Jurija. Ko je princ došel v Kandijo na otoku Kreta in se odpeljal proti svoji palači, je skočil neki človek proti vozu, zgrabil konja za uzdo in ga ustavil. Napadalec so takoj zaprli. Našel se je pri njem nabit samokres. Govori se, da je napadalec nekdanji častnik in da je bolan na umu.

Srbija. — Povodom rojstnega dne kraljice Drage so bili pomiloščeni med drugimi častnik Vladko Nikolić, duhovnik Milan Jurić in odvetnika Živković in Parčević, ki so bili radi atentata na Milana obsojeni na 20 let v jeto.

Kitajska vojna. (Poročilo 24. in 25. t. m.) — Iz Taku javljajo, da so kitajski oblasti v Paotingfu izdale razglas, da Lin-hung-cang vredí vsa vprašanja. Razglas pravi tudi, da so tuji ustavili vsa neprijateljska, in zato naj bi se razpustila kitajska armada, da se vojaki vrnejo domov. — Francoski poslanik Pichon javlja iz Taku, da so pošne zveze sedaj jako slabe. Ruski vojski popravljajo železnico iz Tientsina v Peking. Živoh zaveznikov v Pekingu je jako slab. Nadalje javlja Pichon, da so Kitajci v pokrajini Pechili umorili 3 jezuita. Dva italijanska škofa sta bila umorjena v pokrajini Šansl. Nadalje je bil umorjen jeden francoski franciscan in sedem usmiljenih sester. Pichon zagotavlja, da so bile vse te žrtve umorjene na povelje kitajskega guvernerja. — Avstrijska vojna ladja „Cesarica Elizabeta“ je došla 23. t. m. v Vagasaki, da tam ukrca avstrijskega poslanika v Pekingu pl. Čzikanna, kateri so vrača na svoje mesto. Na ladji je vse zdravo. — Iz Washingtona javljajo, da se je ameriškanski vojni minister odločil, pustiti le malo ameriškanih vojakov na Kitajskem. Pač pa misli Amerika povisati število na Kitajskem se nahajajočih svojih vojnih ladij, da bodo ameriškanski interesi dovolj varovani. — Z Dunaja brzojavljajo ljubljanskemu „Slovencu“ z dne 22. t. m., da poročnik Sušteršič je zasedel s 3 kadeti in 45 možmi v zvezi z Nemel in Rusi 20. t. m. Peitang. Avstrijska zastava vihra nad glavnimi vrati poled drugih. Kadet Pap je ubit, kadet Lukas in 13 mož pa je težko ranjenih.

Narodno gospodarstvo.

Oznaniilo c. kr. finančnega ravnateljstva. — V smilu § 201. zakona od dne 25. oktobra 1895. d. z. št. 220, mora vsak, kedor je v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, dolžan izplačevati za eno osebo prejemkov na plačilu ali pokojnini, označenih v § 167. na leto več kakor 1200 Kron, predati vsako leto davčnemu obistvu naznanilo o osebah, ki imajo pravico do teh prejemkov, navesti njih ime, stanovašče in posel, potem višino in vrsto v prejšnjem letu izplačanih prejemkov. Ako takih prejemkov ni bilo celo prejšnje leto, je povedati znesek letnih prejemkov in dan, od katerega ali do katerega so se izplačevali. Pri stalnih prejemkih je napovedati njih izmero ob času, ko se je dalo naznanilo; pri premenljivih zneskih pa listi znesek, ki so dosegli v z dnjem letu, t. j. v dobi dvanajstih mesecev pred oddajo naznanila: n. pr. če se je oddalo naznanilo 20. oktobra 1900. tisti znesek, ki je bil izplačan v času od 20. oktobra 1899. do 19. oktobra 1900. Na temelju napominjalnih zakonskih določb in na temelju čl. 40 izvršitvenega predpisa k IV. poglavju označenega zakona, predpisa, objavljenega v d. z. št. 108. od leta 1897. se pozivljajo radi priprave za odmero osebnega dohodninskega davka za leto 1901. delodajalci, koji plačujejo prejemke imenovanih vrst, naj predložijo ona naznanila, in sicer v neposredno-državnem mestu Trstu in v okoličanskih občinah pri c. kr. davčni administraciji v Trstu, v pokneženi grofiji goriški in gradiščanski pa in v mejni grofiji istrski pri pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih, davčnih oblastih prve stopinje, in sicer najkasneje do 31. oktobra 1900. Uzorci za naznanila se dobé brezplačno pri pristojnih davčnih oblastih I. stopinje (torej za Trst in okolico pri c. kr. davčni administraciji v Gorici, Gradišču in v Istri pa pri pristojnih okrajnih glavarstvih.) Kazenska določila radi neresničnih naznanil ali opusta teh naznanil se nahajajo v §§ 240., 241., 243., št. 6. in 244. zak. 25. oktobra 1896. d. z. št. 220.

Kupčija s sadjem. — Nekateri naši trgovci s sadjem so že sprejeli v „Trgovsko-obrtnem društvu“ naslove pelorice trgovcev, ki vzmó 170 vagonov sadja. — Rekli smo že, da je letos sadja silno veliko, posebno na Štajerskem, ki je sadna dežela. V soboto se

je primeriti slučaj, da je prišel neki potovalni zastopnik ponujati stajersko sadje v Gorico; menil je, da ga bo mogote oddati za gorisko sadje, ki ima v svetu že dobro ime. Seveda bi bile cene toliko nižje. Taka konkurenca grozi našim sadjarjem. Zato svetujemo to-le: Naj se naši trgovci s sadjem (ali društva) čim prej potrudijo, da sklenejo večje kupčije z zanesljivimi velikimi trgovci — a naši kmetje naj cen nikar ne drže previsoko. Cene bodo jako nizke; se tako ne spravimo vsega sadja v denar. — Kaj pa dela naša c. kr. kmetijska družba? Nič, nič, nič! Ta rabi denar, da pošilja Klavžarja na politične agitacije po deželi! Letošnja razstava sadja, ki bo stala 5000, če ne več, pa ne bo našim sadjarjem prav nič koristila. Ta denar je zavržen! Mi domačini svoje sadje poznamo prav dobro, a tujci ga ne pridejo gledat, zlasti ne taki, ki bi sadje naročali iz naše dežele. Ta razstava je goli humbug! Seveda — pa razni zaslužni križci in redovi so in v ista. Morda celo Čahaja kaj doleti. Mi davkoplačevalci pa plačujemo take zabave neke goriske klike, ki se norca dela z nami in našimi žulji. — Koliko večje vrednosti za našo deželo bi bilo, ako bi ustanovila naša c. kr. kmetijska družba posredovalnico, kakor je ona v Gradcu „Obstverwertungsstelle des Obstvereines für Steiermark“. Tu se iščejo kupci sadja po vsem severju in se gre kmetu in prekupcem na roko. Ako bi dežela porabila onih 5000 v tak namen, bi koristila več našemu kmetu nego bo tisoč takih razstav tu v Gorici. — Ali bo kdaj bolje? Ali se bodo še dolgo le za nos vodili naši kmetovalci?

Desetletopis slovenskih posojilnic.
— Dobili smo lepo sestavljeno knjigo „X. letopis slovenskih posojilnic za leto 1899.“ Sestavil Fr. Jošt, tajnik „Zveze slovenskih posojilnic“ v Celju. Leto 1899. Izdala in založila „Zveza slovenskih posojilnic“. Tiskal Dragotin Hribar v Celju. 66 strani v četverki. — „Zveza slovenskih posojilnic“ deluje pod vodstvom domoljuba stare korenine, g. Miha Vošnjaka, že 20 let. To društvo pospešuje z besedo in peresom, s poukom, s duševno in drugo raznovrstno podporo razvitek slovenskega posojilništva. Ko je začelo to društvo delovati, nismo imeli Slovenci niti 20 posojilnic, a zdaj jih bode kmalu vseh blizu 200. Polovica teh pa se je osnovala po neposrednem ali po posrednem vplivanju „Zveze slovenskih posojilnic“, ki tudi nadzoruje tiste posojilnice, katere se jej kot društvenice pridružijo. Ta letnik prinaša enako prejšnjim statistiko o 98 slovenskih posojilnicah (20 je koroških, 27 kranjskih, 11 primorskih, 40 stajerskih), ki so pri „Zvezi“, namreč: imenik posojilnic, statistika o l. 1899., in v tekstu vse polno lepih navodov za pravilno poslovanje naših domačih posojilnic. Statistika je razdeljena na tri dele, in sicer prinaša ista gradivo, razvrščeno po starih kronovinah, v katerih ima „Zveza“ svoj delokrog, namreč Koroško, Kranjsko, celo Primorsko in Stajersko. Ob koncu je sestavljen skupni pregled statističnega gradiva vseh starih kronovin, iz katerega je razvidno, da razpolagajo zvezne posojilnice s 36.304.777 K 53 vin. aktiv. Čistega dobička pa so napravile vse te posojilnice 250.984 kron 04 vin., to je velikkanska svota, katere bi sicer šla v prid tujim denarnim zavodom, ako ne bi imeli Slovenci lastnih svojih posojilnic.

o napitnini je pisal praški „Čas“ v 109. in 110. številki. Splošna definicija napitnine se glasi: napitnina je izvenredna nagrada, dana od prve osebe tretji osebi za izvršitev, ki je bila pošteno plačana drugi osebi. V obče pa imamo dve vrsti napitnine; jedna vrsta napitnine ima svoj povod v gospodarskih razmerah, druga pa v uravnih razmerah današnje družbe. Odpraviti bi se pa dala prva vrsta na temelju gospodarskem, druga pa le po spremenitvi uravnih nazorov in družabnih običajev. — Napitnina, bodisi kjerkoli, v kavarnah, gostilnah, hotelih in podobnih zavodih, je nepotrebno zlo, kateremu se že upirajo in ga skušajo odstraniti več let. Vsled napitnine imamo kar ugodne ali neugodne razmere. Če v kavarni dam večjo napitnino, sem bolj poslušan kot oni, ki je manj. Z napitnino si nehoté kupim poslušajočega človeka. In to ni za človeka dostojno! Tudi je nasprotno našim nazorom o jednaki vrednosti vseh ljudi. Napitnina je služkinja bogatašev, ki so vsled nje uvaževani od slug, postreščekov in podobnih za vse nekaj drugega nego ostali sloji. Ona vrsta napitnine, ki ima svoj povod v gospodarskih razmerah, se more prav na lahek način odpraviti. Napitnina pri natakarih v restavracijah, hotelih in kavarnah ima gospodarski povod. Glavni natakari na primer v kavarni navadno nima skoro nikake plače, odkazan je popolnoma le na napitnino, iz katere pa se mora plačevati časopise, zobotrebne in slino. To bi se dalo odpraviti na ta način, da bi mesto da damo v kavarni na primer za kavo 16 h in napitnine 4 h, kar naravnost bilo potreba dati za kavo 20 h. Gostu bi to bilo vsejedno, natakari bi sicer napitnine ne dobili, ali zato bi imel gotovo stalno plačo. Natakari bi tudi potem pridobili na dostojanstvu, kajti vršil bi le napram gostom svoje dolžnosti, drugega nič! Gosti bi pa bili vsi jednako postreženi. Človeku včasih težko dé, istotako plača svojo naročitev kakor kdo drugi, ali gospodje natakari se niti ne zmenijo zanj, češ, saj od tega tako dosti ne dobimo. Kakega drugega, o katerem mislijo, „da bo dal“, pa strežejo

in se mu klanjajo in pripogujejo, da je kar sramotno. Naš pesnik je dejal, „da človek tolko le velja, kar plača“, in res je temu tako! Ali to mnenje je napačno, in zato se moramo boriti proti njemu. Enakovrednost in enakopravnost za vse ljudi! — Dr. K. Oldenberg, docent na berlinskem vseučilišču, je napisal studijo, v kateri piše, da so pozenski gostilničarji že leta 1842. imeli skupščino, na kateri se je razpravljalo o odstranjenju napitnine in o uvedanju stalne plače natakarijem. Leta 1877. se je na olfenski konferenci nekoliko švicarskih hotelierjev odločilo, da napitnino nadomeste z zvišanjem plače, ali proti temu dogovoru so se postavili natakariji najodločnejše. Proti napitnini iz krogov natakarskih se je pa še-le l. 1880. v lipskem časopisu „Hotel-Review“ začel glas; 1882. so pa poskušali nekateri natakariji z gostilničarji ustanoviti „Društvo k potlačenju uvedenega sistema napitnine“. Ne dolgo potem je stopil dr. Ihering proti napitnini v brošuri „Das Trinkgeld“, glavno iz vzrokov, da provzroča pravni upadek in ponižuje ljudske dostojnosti. Leta 1891. se je pa cele akcije proti napitnini lotilo „Mejnardno društvo gostilničarjev“. Vse akcije so imele malo vspeha iz več vzrokov. Največ krivice za te nevspehe ima seveda občinstvo, kateremu lakajski duh ugaja. — Želeti bi bilo, da se kakor v interesu občinstva tako v interesu natakarijev popolnoma odpravi napitnina. Vsako zlo skušamo odstraniti, zakaj ne bi odstranili tudi tega!

Razpis službe.

Razpisuje se služba tajnika-organista z letno plačo 1000 K, oziroma tajnika z letno plačo 800 K.

Zahteva se popolna izurjenost v tajništvu in znanje slovenskega jezika.

Županstvo Komen.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogorske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Kuštrin Anton

trgovec

z jedilnim blagom

Gospodarska ulica šte. 23.

Priporoča svojo zalogo jestvin in kolonijalij po jako nizkih cenah.

Ima zalogo vsakovrstnega olja, na vadnega in najfineje vrste „Luka“.

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 klg. naprej.

Obljubljuje točno in hitro postrežbo.

Veliki prazni sodovi

iz Srbije

iz hrastovega lesa z železnimi obroči, od 2, 7, 20, 30 do 70 hektolitrov, 6--7 cm debelosti v glavi, popolnoma zdravi, so na prodaj, kakor tudi kadi različnih velikosti. --- Natančneje se izve pri g. L. Sternu, na Franc Jožefovi cesti št. 9.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča pred. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih svetil za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno sveče itd vse po zmernih cenah. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo S. el.) tiskarno črk na perilo (P. cl.)

Izjava.

Podpisani izjavljam tem potom, da od danes naprej ne pripoznam nobenega dolga, kojega bi napravila moja soproga Urša Vuga iz Morskega št. 30. Enako neveljavno je tudi vsako plačilo, katero ona sprejme v mojem imenu.

Morsko, dne 18. septembra 1900.

Franc Vuga, his. št. 30,
pošta Kanal.

Karol Draščik.

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prave in edine želodčne kapljice.

(Varstvena znamka.)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice *vredijo redno prebavljenje*, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. *Okrepé po St. Anton Padov. kvarjeni želodca storé, da zgine v kratkem času omotica in života lenost (mrtvost).* Te kapljice tudi storé, da človek *raji je.* — 9

Cena steklenici 30 kr.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitve in pošiljatve pa jedino le v lekarni

Cristofoletti v Gorici.

Dr. Rosa balzam

za želodec

Pražko hišno mazilo

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI

je splošno, že 30 let znano **domače zdravilo**, katero pospešuje tek, olajšuje prebavo in lahko odvaj. Pri rednem vporabljanju **olajšuje prebavne organe in drži v pravem toku.** Velika steklen. 1 gl., mala 50 kr. S pošto 20 kr. več.

je staro, najprej v Pragi uporabljavano hišno zdravilo, katero vzdržuje čiste rane in jih tudi obvaruje nečistohe ter ublažuje deluje na vročino ter bolečino. V obrokih po 35 in 25 kr. S pošto 6 kr. več.

Pozor! Vsi deli zaboja so zaznamovani s zraven natisnjeno in zakonito priznano zaščitno znamko.

Glavna zaloga: Lekarna B. FRAGNER-ja, c. kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, na voglu Spornrove ulice,

potem v Gorici v lekarnah Cristofoletti, Gliubich, Pontoni in pl. Gironcoli.

Dnevno razpošiljanje po pošti. — Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Novoporočenci pozor!

Štejem si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgovino pohištva v ulici Vetturini, glavni vhod v gosposki ulici.

Anton Breščak

v Gorici, gosposka ulica 14, blizu lekarne Gironcoli-jeve.

**V zalogi
ima najelegantnejše
sobe, na katere se
še posebej opozarja!**

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo za vsaki stan. Pohištvo je po najmodernejših slogih, posebno spalne jedilne in posetne sobe so po nemškem slogu. Vse pohištvo je od prvih mizarskih mojstrov.

Sprejema se naročila in izdeluje po izbiri obrisa, najceneje in v najkrajšem času.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mizice, različna obešala, preproge za okna i. t. d. Različne stolice iz trja in celulojda, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbero ter razne tapetarije.

Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5. Podružnica konec Raštelca št. 2.

Zaloga v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7. v posojilnični hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega stajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene ploščevine, orodja za razne obrti in pohištvene, štedilna ognjišča, peči, cavi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolico izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. Nussbaum-ja v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.

Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.